

1934 I. 19

Az elfünő Tabán

plébánia temploma igen szép multra tekint vissza. Az Árpádok alatt e helyen állott a Szent János lovagok zárdája és egészen bizonyosan a betegápoló ispotálya is, ahol a gyógyító meleg vizeket a közvetlen szomszédságban serényen használták. Tehát a fürdőváros egyik őshelye itt volt. A mai templomot 1728-ban kezdték átépíteni. Ugyanis a török hódoltság alatt mecset volt és 1686-ban a császári kamarai igazgatóság adta meg az engedélyt az akkor itt lakó „illir nyelvű” római katolikusoknak a török mecset katolikus templommá való átépítésére. Az átépítést 1739-ben fejezték be. Eleinte egy főoltár és két mellékoltár (Szent József és Szent Antal) volt a barokk-stíli templomban amelyben a lelkeszi teendőket a bosnyák tartományok Kapisztrán szentferencrendi szerzetesei végezték. A későbbi idők folyamán négy mellékoltárt emeltek a templomban. Az 1810-iki nagy tűzvész emlékére a segítő Szűz Mária-oltárt emelték, amely vészes eseményt az oltárkép is mutatja. Értékes műkincsnek vehető a főoltár nagyszerű képe, mely Szent Katalint, a templom védőszentjét ábrázolja. A kép Marastoni Jakab, velencei festőművész alkotása 1850-ből. A templomnak érdekes és értékes XI—XII. századbeli emléke is van, az Árpád-kori Krisztus. A 40

cm méretű kődombormű, Krisztust a trónon ülve ábrázolja, amint jobb kezét itéletre emeli.

A templomot a kegyur, Budapest székesfőváros 1927-ben renováltatta. Ekkor került Kimmach László freskója a szentély mennyezetére, amely szintén a templom védőszentjét, Szent Katalint ábrázolja, keresztel a kezében és angyalkáktól körülvéve. A Kapisztrán-ferencesek 1868-ig vezették a plébániát: illir illetve német-magyar nyelven, 1868-ban világi papok vették át a plébánia adminisztrálását. Érdekes felemlíteni, hogy itt élt és halt meg Virág Benedek, a nagy pálos költő, Isten tárogatósa, ki Istenkereső erős, áttüzesedő magyar lelkével, zengő hangú ódáival még halotti mósolyában is azt sugározta:

— „Nem halunk meg, mi magyarok fel-támadunk.”

A Magyar Tudományos Akadémia emléktáblával örökítette meg azt a tabáni házat, hol 1830 január végén a nagy költő meghalt. Ugy szintén itt élt Semmelweiss Ignác, „az anyák megmentője” is. — Másra lebontják az összes régi házakat és nem marad majd hívője a régi templomnak. Eddig is szegény volt az eklézsia de mi lesz ezután?!